

נייר עמדה מטעם עמותת הידרוצפלוס ישראל - רפואת שיניים לחולי הידרוצפלוס

כותבת המסמך:

נועה יחזקאל לובין, יו"ר עמותת הידרוצפלוס ישראל

מבקר המסמך:

פרופסור מוני בניפלא, יו"ר האיגוד הישראלי לנוירוכירורגיה

מבוא:

הידרוצפלוס הינו מצב כרוני בו הגוף מתקשה לנקז את הנוזל המחי (CSF – Cerebrospinal fluid). עודף הנוזלים, גורם ללחץ תוך גולגולתי גבוה. הפתרון להידרוצפלוס הינו כירורגי. הניתוח הנפוץ ביותר הינו ניתוח להשתלת שאנט לכל החיים (צינור עם שסתום המנקז נוזל מתוך חדרי המוח לחלל פנימי בגוף - בד"כ בטן).

בעיה:

בקרב חברי העמותה עלתה הסוגיה כי באופן אקראי מטופלים נדחים מקבלת טיפול שיניים בקהילה בכל הקופות בישראל ומופנים לבתי חולים לבצע טיפול. זמינות התורים בבתי החולים נמוכה ובנוסף לעיתים המרחק לטיפול רב יותר. סיבות אלו, גורמות למטופלים לפנות לרפואה פרטית ולשלם יותר על אותו טיפול שיכלו לקבל בקהילה.

סוגי שאנט ואנטיביוטיקה מונעת לפני טיפול שיניים:

פרוצדורות דנטליות יכולות להיות פולשניות (למשל ניקוז מורסה, עקירות שיניים או התקנת שתלים) או לא פולשניות (למשל אבנית וליטוש על-חניכיים, הסרת תפרים או צילומי רנטגן).

ישנם סוגים שונים של שאנטים אשר מפנים את הנוזל העודף לחלקים שונים בגוף.

שאנט שמנקז לחללים שאינם כלי דם (חלל הבטן, החלל הפלאורלי) -

במידה ולשאנט אין גישה לכלי הדם כמו ב-VP shunt או LP shunt אין צורך במתן אנטיביוטיקה מונעת לפני הטיפול. כמו כן, גם למטופלים ללא שאנט שביצעו פיום אין צורך במתן אנטיביוטיקה מונעת לפני הטיפול. [3]

שאנט שמנקז לכלי דם -

למעט מטופלים בישראל יש VA shunt המנקז את הנוזלים אל הלב. אם לשאנט יש גישה לכלי דם, קיים חשש תיאורטי שחיידקים יכולים לעבור אל השאנט ולגרום לזיהום. סיכון זה נחשב זניח [1][2]. במקרה של טיפול שיניים שאינו פולשני אין צורך במתן אנטיביוטיקה מונעת לפני הטיפות. במקרה של טיפול שיניים פולשני יש לתת אנטיביוטיקה מניעתית כפי שנהוג אצל חולים אחרים שאצלם יש תותבים בכלי הדם.

סיכום עמדתנו:

- מומלץ לאפשר לחולי הידרוצפלוס לקבל טיפול שיניים בקהילה.
- אין צורך במתן אנטיביוטיקה כטיפול מונע לבעלי VP/LP shunt לפני טיפול שיניים בין אם פולשני או לא פולשני.

- במקרה של טיפול שיניים פולשני בחולים עם VA shunt מומלץ לתת אנטיביוטיקה מניעתית.

VA shunt	VP/LP shunt	מתי מומלץ לתת אנטיביוטיקה?
X	X	טיפול שאינו פולשני
✓	X	טיפול פולשני

ביבליוגרפיה:

1. <https://www.aapd.org/globalassets/media/publications/archives/acs-14-04.pdf>
2. <https://journal.kapd.org/journal/view.php?number=1523>
3. <https://thejns.org/pediatrics/view/journals/j-neurosurg-pediatr/14/5/article-p508.xml>

הידרוצפלוס ישראל